

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. All questions are **compulsory**.
2. All questions carry **equal** marks.

Q.1 Attempt **any two** of the following:

- Define 'Agriculture' and state the History of agriculture.
- Explain the role of agriculture in Indian economy.
- Suggest measures to increase the agricultural productivity in India.

Q.2 Attempt **any two** of the following:

- State the different characteristics of land in India.
- Define the term soil testing and explain the need of soil testing.
- Explain the consequences of soil erosion.

Q.3 Attempt **any two** of the following:

- Explain the importance of organic fertilizers in crop productivity.
- Explain the importance of agricultural inputs in agricultural development.
- State the different traditional equipment utilized for agricultural cultivation.

Q.4 Attempt **any two** of the following:

- Define the term farm Business management. Explain the principles of farm Business management.
- Explain the different factors of agriculture production.
- State the nature of farm Business management.

Q.5 Write short note on **any two** of the following:

- Concept of agriculture productivity
- Causes of soil erosion
- Bacterial manure
- Objectives of farm Business management

(मराठी रुपांतर)

[वेळ: ३ तास]

[गुण:१००]

सूचना:

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१

खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ. शेतीची व्याख्या सांगून शेतीचा इतिहास थोडक्यात सांगा.
- ब. भारतीय अर्थव्यवस्थेतील शेतीची भूमिका स्पष्ट करा.
- क. भारतीय शेतीची उत्पादकता वाढविण्यासाठी उपाययोजना सुचवा.

प्र.२

खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ. भारतातील जमिनीची विविध वैशिष्ट्ये सांगा.
- ब. माती परीक्षणाचा अर्थ सांगून त्याची आवश्यकता स्पष्ट करा.
- क. जमिनीच्या धुपेचे दुष्परिणाम स्पष्ट करा.

प्र.३

खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ. सेंद्रिय खतांचे पिक उत्पादकतेच्या दृष्टीने महत्व स्पष्ट करा.
- ब. कृषी आदानांचे शेती विकासातील महत्व स्पष्ट करा.
- क. शेतीच्या मशागतीसाठी वापरली जाणारी विविध पारंपारिक अवजारे सांगा.

प्र.४

खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ. कृषी व्यवसाय व्यवस्थापनाचा अर्थ सांगून त्याची तत्वे स्पष्ट करा.
- ब. शेती उत्पादनाचे विविध घटक स्पष्ट करा.
- क. शेती व्यवसाय व्यवस्थापनाचे स्वरूप सांगा.

प्र.५

खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.

- अ. कृषी उत्पादकतेची संकल्पना
- ब. जमिनीच्या धुपेची कारणे
- क. जीवाणू खते
- ड. शेती व्यवसाय व्यवस्थापनाचे उद्देश्य
